

Datum: 2019-04-04

Svar på frågor till SKL från Piteå kommun avseende betänkande av utredningen om en utvecklad studie- och yrkesvägledning.

Anser er kommun att det är positivt att införa Framtidsval?
 Piteå kommun anser att det är positivt att den nya rollen definieras och ger ett tydligare uppdrag för Studie- och yrkesvägledare som innebär att man går från Studie-och yrkesvägledning till karriärvägledare.

Anser er kommun att detta förslag är det möjligt att införa med tanke på rådande kompetensförsörjningsbrist?
 Den bristande tillgången på formell kompetens omfattar och beskriver inte rådande situation för Piteå kommun som snarare tvärt om, har god tillgång till den formella kompetensen SYV.

Har ni stött på några synpunkter från studie- och yrkesvägledare i kommunen gällande förslaget? Vilka är deras synpunkter?
 Dialog har förts med SYV:are från kommunen som har följande synpunkter:
 Upplevelsen är att det blir många timmar med 80 timmars framtidsval.
 Det finns delade meningar om SYV:arna ska benämnas som karriärvägledare eller om de ska fortsätta benämnas som SYV:are eftersom att de redan idag jobbar med karriärvägledning.
 Att tydliggöra uppdraget samt att stärka yrkesrollen är positivt.
 Om det fattas beslut om framtidsval är det viktigt att rektorer, lärare och SYV:are erbjuds kompetensutveckling där digitalt vägledningsstöd ingår.
 En kommentar är att: i framtiden får karriärvägledare förbereda eleverna för yrken som inte finns idag.
 Kan framtida karriärvägledare benämnas som lärare i en framtid?

Vilka ser ni skulle bli konsekvenserna i er kommun av att ett sådant lagkrav införs?
 Bra att tydliggöra elevens tillgång till karriärvägledning, men viktigt att tiden som behövs för att genomföra framtidsval är noga definierad.

Vilka kostnader skulle Framtidsval innebära rör er?
 Det kan få ekonomiska följder om det finns behov av ytterligare rekryteringar i organisationen.
 Ambitionshöjningen innebär ökade kostnader för karriärvägledning. De hypoteser för samhällsbesparing som läggs fram i utredningen, bör ses som just hypoteser och kommer inte huvudmännen direkt tillgodo. Därmed bör kostnadstäckning från staten medfölja till kommunerna om förslagen ska vara genomförbara fullt ut.

Datum: 2019-04-04

Är det några andra förslag i betänkandet ni vill kommentera?

Piteå kommun har arbetat med huvudmannaplan för Studie- och yrkesvägledning, men det är tveksamt om det fått önskad effekt. En plan blir så lätt en hyllvärmare. Bättre att styrningen finns i skollag, kursplan/kursmål och läroplan, kompletterade med allmänna råd. På detta sätt säkerställer man på ett bättre sätt elevernas tillgång till vägledning än via en huvudmannaplan. Däremot är det viktigt att karriärvägledningen blir en tydlig del i det systematiska kvalitetsarbetet och att det följs upp på huvudmannanivå genom att huvudmannen sätter upp mål för karriärvägledningen.

Ytterligare kommentar

"En väl fungerande samverkan mellan Arbetsförmedlingen och kommunerna lokalt är en viktig del i arbetet för att öka övergångarna från arbetslöshet till reguljär utbildning inom skolväsendet. Arbetsförmedlingen och kommunerna bör verka tillsammans för att individen ska få ta del av en sammanhängande kedja av insatser."

Hur denna samverkan ska se ut när de lokala kontoren eventuellt försvinner måste man hitta fungerande lösningar för.

Med vänlig hälsning

Malin Westling
Förvaltningschef

Framtidsval

Karriärvägledning för individ och samhälle

REMISS (50U2019:4)

Yttrande från Piteå kommun från grundskolan och gymnasieskolan

	Yttrande
5.2.2	"En väl fungerande samverkan mellan Arbetsförmedlingen och kommunerna lokalt är en viktig del i arbetet för att öka övergångarna från arbetslöshet till reguljär utbildning inom skolväsendet. Arbetsförmedlingen och kommunerna bör verka tillsammans för att individen ska få ta del av en sammanhängande kedja av insatser." Hur denna samverkan ska se ut när de lokala kontoren eventuellt försvinner måste man hitta fungerande lösningar för.
10.2	Benämningen syv- och yrkesvägledare ändras till karriärvägledare: Det är bra att den nya rollen definieras och ger ett tydligare uppdrag för Studie- och yrkesvägledare från Studie- och yrkesvägledning till karriärvägledare.
10.3	Karriärvägledningen: Bra att tydliggöra elevens tillgång till karriärvägledning
10.4	Krav på karriärvägledarexamen: Den bristande tillgången på formell kompetens omfattar och beskriver inte rådande situation för Piteå kommun som snarare tvärt om, har god tillgång till den formella kompetensen SYV.
10.5.1	Framtidsval: Bra att Skolverket får i uppdrag att ta fram det närmare innehållet i framtidsval samt att de får i uppdrag att ta fram kompetensutvecklingsinsatser för verksamma karriärvägledare.
10.5.2	Garanterad tid för framtidsval: Utifrån förslaget att grundskolan och grundsärskolan ska tilldelas 80 timmar garanterad tid på högstadiet, behöver det förtydligas vad som ingår i de 80 timmarna. Kan prao ingå?
10.5.3	Betyg: Genomförandet ska synas i betygen, detta medför en schemateknisk administration som i dagsläget kommer medföra ett merarbete. Vidare bör det förtydligas på vilket sätt detta ska synas, ska det bedömas på något sätt eller endast "krävas" genomförande. Denna del måste förtydligas, skrivelsen är i dagsläget för vag och ger inte tillräckligt klara direktiv.

10.5.4	Karriärvägledningperspektivet: Bra förslag att Skolverket får i uppdrag att se över kursplanerna i berörda skolformer och föreslå hur den generella karriärvägledningen kan utvecklas och stärkas, med särskilt fokus på låg- och mellanstadiet
10.5.5	Karriärvägledningperspektivet i gymnasieskolan: Att studie- och yrkesvägledningen ska vara hela skolans ansvar riskerar att bli ingens ansvar istället för allas. Därför är det bra att som utredningen föreslår, tydligt definiera vilka ämnen som ska ta ett större uttalat ansvar för vägledningen och att det skrivs in i ämnesplanen. Bra att man även stärker möjligheterna till fördjupade arbetslivskunskaper för elever i gymnasiesärskolan.
10.6	Generella och individuella karriärvägledningen: Bra att tydliggöra formerna för den generella vägledningen samt för den individuella karriärvägledningen
10.7	Läroplanen: Om kursplaner och timplanen förändras behöver det förtydliga även i läroplanen sett utifrån ett helhetsperspektiv.
10.8	Åtgärdsplan: Bra att det fram skrivs hur karriärvägledarens och huvudmannens arbete ska planeras och integreras i skolans systematiska kvalitetsarbete. Piteå kommun har arbetat med huvudmannaplan för Studie- och yrkesvägledning, men det är tveksamt om det fått önskad effekt. En plan blir så lätt en hyllvärmare. Bättre att styrningen finns i skollag och läroplan, kompletterade med allmänna råd. Däremot är det viktigt att karriärvägledningen blir en tydlig del i det systematiska kvalitetsarbetet och att det följs upp på huvudmannanivå genom att huvudmannen sätter upp mål för karriärvägledningen.
10.9	Arbetsförmedlingen: Bra om myndigheter emellan kan samverka som gynnar elevernas framtidsval Viktigt att det finns en väl fungerande Arbetsförmedling på orten som kan samverka och länka till gymnasiesärskolan och till dessa elevers behov av stöd ut i arbetslivet efter avslutad utbildning.
10.10	Ändring av Skolverkets instruktion: Bra om Skolverket kan stödja huvudmännens karriärvägledning
10.11	Kompetensutvecklingsinsatser: Eftersom att Piteå kommun har bra formell kompetens hos våra SYV:are finns inget större behov av ytterligare kompetensutveckling i form av en ny befattningsutbildning.
10.12	Utbildning till karriärvägledare: Om annan personal med högskoleutbildning ska vidareutbildas kommer det att bli stora konsekvenser utifrån framtida kompetensförsörjning eftersom att behovet är stort utifrån behöriga lärare i organisationen.
10.13	Digitala vägledningsverktyg: Bra att tillgodose befintliga digitala verktyg för karriärvägledning med förslag om hur system kan utvecklas och anpassas efter elevernas behov.

Datum: 2019-04-12

12.8.1	Kostnader: Ambitionshöjningen innebär ökade kostnader för karriärvägledning.
12.10	Finansiering: De hypoteser för samhällsbesparing som läggs fram i utredningen, bör ses som just hypoteser och kommer inte huvudmännen direkt tillgodo. Därmed bör kostnadstäckning från staten medfölja till kommunerna om förslagen ska vara genomförbara fullt ut.

Hej!

Er kommun har fått betänkandet Framtidsval— lanriärvägledning för individ och samhälle (SOU 2019:4) på remiss.

Ett av utredningens mer genomgripande förslag innebär att det införs att Framtidsval ska införas som en del av utbildningen i grundskolan och motsvarande skolformer. Framtidsval ska tilldelas 80 timmar av den garanterade undervisningstiden och genomföras av en studie och yrkesvägledare, eller karriärvägledare som utredningen föreslår att man ändrar benämningen till.

SKL är i grunden positiv till skarpa förslag som syftar till att ge en förbättrad studie- och yrkesvägledning och ställer sig även positiv till förslaget om Framtidsval. Förslaget med Framtidsval är betydligt enklare att genomföra än införandet av ett eget ämne. Dock finns det en hel del frågeställningar att ta hänsyn till.

Inför formuleringen av vårt remissyttrande vill vi gärna ta del av hur de kommuner som är remissinstanser ställer sig tillförslaget.

Vuxenutbildningens kommentarer

8 Anser er kommun att det är positivt att införa Framtidsval?

Utredningen syftar till lämna förslag som bidrar till att utveckla skolans studie- och yrkesvägledning så att elever ges likvärdiga förutsättningar att göra väl övervägda val utifrån goda kunskaper om utbildningsvägar och arbetslivet.

Utredningsuppdraget harmoniserar med det utvecklingsbehov som idag finns inom studie- och yrkesvägledningen.

- **Anser er kommun att detta förslag är det möjligt att införa med tanke på rådande kompetensförsörjningsbrist?**

Med tanke på att det idag finns utmaningar i att rekrytera Studie- och yrkesvägledare med rätt formell kompetens samt den akuta brist som förväntas i framtiden så kan det bli utmaningar i att rekrytera personer med rätt formell kompetens.

- **Har ni stött på några synpunkter från studie- och yrkesvägledare i kommunen gällande förslaget? Vilka är deras synpunkter?**

Studie- och yrkesvägledarna inom vuxenutbildningen anser att nedanstående förslag är bra utifrån uppdraget att utveckla skolans studie- och yrkesvägledning och bidra till likvärdiga förutsättningar för eleverna.

10:3

Skolverket ska få i uppdrag att vidareutveckla informationsmaterial anpassat för

nyanlända.

Omfattningen av den individuella karriärvägledningen ska anpassas efter elevens behov och förutsättningar.

10:4

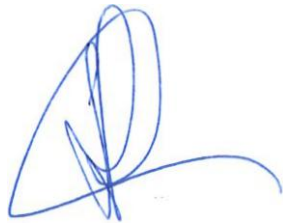
Utredningens förslag att lyfta generell karriärvägledning och individuell karriärvägledning och vikten av att eleverna har tillgång till båda dessa former av karriärvägledning

10:5

Framtidsval skall införas som en del av den utbildning i grundskola, grundsär och specialskolan. Framtidsval ska komplettera övriga former av generell karriärvägledning och bidra till att utveckla och bredda elevens kunskaper om samhälls- och arbetslivet inför kommande studie- och yrkesval.

Skolverkets uppdrag att ta fram kom petensutvecklingsinsatser för verksamma karriärvägledare.

- **Vilka ser ni skulle bli konsekvenserna i er kommun av att ett sådant lagkrav införs?**
Lagkravet kan komma att försvåra möjligheten att rekrytera karriärvägledare med rätt formell kompetens.
- **Vilka kostnader skulle Framtidsval innebära för er?**
Brist på personal med rätt formell kompetens kan medföra att lönerna för studie- och yrkesvägledare skjuter i höjden vilket medför ökade kostnader.
- **Är det några andra förslag i betänkandet ni vill kommentera?**
Nej

Halvar

24-rs-i"0

AUDELINGSCHEF KOMPETENSFORSØGNING
SAMHALLSBYGGNAD
PETER KOMMUN

Utbildningsdepartementet

Delegationsbeslut - Remissvar avseende Framtidsval karriärvägledning för individ och samhälle

Beslut

Samhällsbyggnadsnämnden, genom ordförande, beslutar att anta samhällsbyggnadsförvaltningens förslag till remissvar gällande "Framtidsval — karriärvägledning för individ och samhälle" (SOU 2019:4).

Ärendebeskrivning

Piteå kommun har blivit erbjuden att lämna synpunkter på utbildningsdepartementets utredning "Framtidsval — karriärvägledning för individ och samhälle" (SOU 2019:4).

Utgångspunkten för utredningen har varit att utredaren ska utreda och föreslå åtgärder för att ge alla elever inom skolväsendet möjlighet att göra väl övervägda utbildnings- och yrkesval fattade utifrån goda kunskaper.

Utredningen har granskats med utgångspunkt från Vuxenutbildningens perspektiv. Förslagen på åtgärder bedöms inte beröra Vuxenutbildningen i någon större utsträckning men Vuxenutbildningen ställer sig positiv i överlag till utredarens förslag av åtgärder. Se remissvaret i bilagan till beslutet.

Delegationspunkt

Beslut med stöd av delegationsbestämmelser för Samhällsbyggnadsnämnden, punkt 1.1

Beslutande

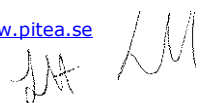
Brith Fält, ordförande
För Barn och Utbildningsnämnden i Piteå kommun

Postadress: 941 85 Piteå

Besöksadress: Svartuddsväg

Telefon: 0911-69 60 00

Webbadress: www.pitea.se

Centrala utgångspunkter

- I mer än 20 år har behovet av att utveckla skolans studie- och yrkesvägledning lyfts fram i olika sammanhang. Redan 1997 visade Skolverkets utvärdering av grundskola – UG 95 på avsevärda brister.
- En liknande bild ges i Utbildningsutskottets uppföljning 2018.
- Däremellan har en rad utredningar pekat på det faktum att målet om en bred och integrerad studie- och yrkesvägledning i enlighet med styrdokumentet inte har fått något riktigt genomslag. Denna bild förstärks också av erfarenheterna från den här utredningens arbete som visar på brister när det gäller tillgång till studie- och yrkesvägledning och stora variationer i kvalitet på den vägledning som erbjuds

Centrala utgångspunkter

- Detta är problematiskt ur ett likvärdighetsperspektiv och påverkar eleverns möjligheter att fullfölja sin utbildning.
- En väl använd studie- och yrkesvägledning kan bidra till att öka studiemotivationen och är ett viktigt verktyg i arbetet för att öka måluppfyllelsen och höja kvaliteten i skolan generellt.
- Brister i studie- och yrkesvägledningen påverkar inte bara enskilda elever. Det skapar också problem ur ett samhällligt perspektiv tex i form av kostnader för felval och avhopp men också för annat som följer av sårigheter med etablering på arbetsmarknaden.

Remiss – framtidsval karriärvägledning för individ och samhälle (SOU2019:4)

Framtidsval- karriärvägledning för individ och samhälle

Syfte: att utveckla skolans studie- och vägledning så att elever ges likvärdiga förutsättningar att göra väl övervägda val utifrån goda kunskaper om utbildningsvägar och arbetsliv

Utredningen benämns : Utredningen om en utvecklad studie- och yrkesvägledning.

Utredningens uppdrag har bestått av två delar

1. Uppföljningssamtal med personer som studerar med studiestartstöd. Innehåller förslag till ändrade regler som innebär att kommunerna blir ansvariga för att uppföljningssamtal hålls med de personer som studerar med studiestartstöd i syfte att öka dessa personers möjligheter att fullfölja sina studier och etablera sig på arbetsmarknaden.
2. Att ge elever inom skolväsendet möjlighet att göra väl övervägda utbildnings- och yrkesval fattade utifrån goda kunskaper. I uppdraget har ingått att föreslå åtgärder för att minska betydelsen av kön, social bakgrund och funktionsnedsättning vid utbildnings- och yrkesval.

Centrala utgångspunkter

Utredningen föreslår därför ett paket av fem huvudsakliga åtgärder:

1. Ett förtydligande av vad vägledning är, att den kan vara både individuell och generell och ska benämnas **karriärvägledning**
2. Ett förtydligande av elevers tillgång till individuell **karriärvägledning**
3. Tydligare krav på att individuell **karriärvägledning** ska erbjudas vid vissa tillfällen.
4. Förstärkning av det generella **karriärvägledning**sperspektivet i olika ämnen
5. Ett nytt obligatoriskt inslag med tilldelad tid, benämnt **framtidval**, ska införas i grundskolan, grundsärskolan och specialskolan.

Centrala utgångspunkter

Inget av dessa förslag räcker enskilt för att åstadkomma den önskade förändringen och förslagen ska därför ses samlat. Härtill kommer ett antal förslag som utredningen bedömer utgöra förutsättningar för huvudförslagets genomförande och för att öka kvaliteten på karriärvägledningen:

Förtydligande av karriärvägledningens roll och ansvar, tydligare styrning ledning och samordning, plan för samverkan, kompetensutveckling för karriärvägledare, lärare och rektorer. Utökade möjligheter att utbilda sig till karriärvägledare och digitalt vägledningsstöd.

Centrala utgångspunkter

- En väl fungerande vägledning är viktig för kompetensförsörjningen och för en förbättrad matchning på arbetsmarknaden.
- Samtidigt som många har pekat på vikten av väl fungerande studie- och yrkesvägledning har det konstaterats stora brister när de gäller kunskaper om yrkesvägledningens möjligheter och vad man kan förvänta sig av studie- och yrkesvägledning.
- Styrning och ledning är svag.
- Den nuvarande regleringen är allt för övergripande och ger inte huvudmän och rektorer tydlig ledning i vad som förväntas av dem

Centrala utgångspunkter

- Utöver det stöd som formulerats i läroplanernas övergripande mål och riktlinjer finns i dag ett visst stöd endast i några kurs- och ämnesplaner. Mål och planering för verksamheten saknas ofta. Och det systematiska kvalitetsarbetet brister.
- Omfattningen av den studie- och yrkesvägledning som elever har rätt till finns inte preciserad i författningarna.. För att anses som tillräcklig ska vägledningen motsvara elevernas varierande behov. Då inte heller formerna för att kartlägga behoven fungerar tillfredsställande konstaterar utredningen att skolans studie- och yrkesvägledning inte motsvarar de goda intentioner som finns i rådande styrdokument om en likvärdig till vägledning för elever och presumtiva elever.
- Det som behövs och som tiden nu är mogen för är ett antal genomgripande förändringar.

Förtydligande av vägledning är- individuell och generell karriärvägledning.

Med generell karriärvägledning avses den verksamhet som bidrar till att utveckla elevernas kunskaper om arbetslivet och om villkoren på arbetsmarknaden som tex. undervisning, studiebesök, prao, apl och andra aktiviteter som ger underlag för att fatta beslut om framtida studie- och yrkesval. Det ska också utveckla elevernas karriärkompetens dvs den kompetens som behövs för att på strukturerade sätt samla, analysera, sätta samman och organisera utbildnings- och yrkesinformation i relation till egna intressen, förmågor och drivkrafter.

Förtydligande av vägledning är- individuell och generell karriärvägledning

Med individuell karriärvägledning avses den vägledning som ges i form av vägledningssamtal, enskilt eller i mindre grupper. I vägledningssamtalet är det den enskilde individen som ska stå i fokus och få möjlighet att reflektera över sig själv i relation till olika möjliga utbildningsvägar.

Utredningen har valt att använda begreppet karriär eftersom det är det begrepp som används vid benämning av företeelser kopplade till studie- och yrkesvägledning i den akademiska vägledningslitteraturen

Förtydligande av vägledning är- individuell och generell karriärvägledning.

Benämningar av det som idag ingår i studie- och yrkesvägledning föreslås ändras och förtydligas i skollagen.

När det gäller att ge eleverna kunskap och kompetens inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet, föreslår utredningen **karriärvägledning**.

Studie- och yrkesvägledare bör som följd av det benämnas **karriärvägledare**.

Förtydligande av vägledning är- individuell och generell karriärvägledning.

I skolverkets allmänna råd med kommentarer om arbetet med studie- och yrkesvägledning beskrivs vägledning i vid och snäv bemärkelse. Dessa två begrepp har dock inte fått genomslag som avsetts eftersom det finns en otydlighet i vad som innefattas i de två begreppen.

Utredningen föreslår att vägledning i vid bemärkelse ska benämnas **generell karriärvägledning** och vägledning i snäv bemärkelse ska benämnas **individuell karriärvägledning** och att dessa båda begreppen införs i skollagen.

Detta görs i syfte att tydliggöra att elever ska ha tillgång till båda former av karriärvägledning.

mbb
JH
MM

Skärpning av kraven på att erbjuda individuell karriärvägledning vid dessa tillfällen

- elever på språkinträdning i gymnasieskolan som har fullföljt sin utbildning och som på grund av sin ålder enligt 15 kap 5§ skollagen inte kan påbörja en annan utbildning i gymnasieskolan och
- elever som avser att avsluta sin gymnasieutbildning eller gymnasiesärskoleutbildning i förtid eller riskerar att inte erhålla en gymnasieexamen i gymnasieskolan.

Utredningen föreslår att det införs en skyldighet att erbjuda individuell karriärvägledning till elever som avser att avsluta sin gymnasieutbildning eller gymnasiesärskoleutbildning i förtid.

Förstärkning av det generella karriärvägledningsspektivet i olika ämnen.

För att elever tidigt ska förberedas för aktiva livsval och för att stärka karriärvägledningens integrering i undervisningen föreslås att karriärvägledningsspektivet ska stärka grundskolans, grundsärskolans ämnen samt i gymnasieskolans och gymnasiesärskolans inledande kurser i ämnet samhällskunskap.

Utredningen föreslår därför att kurs- och ämnesplaner ses över så att centralt innehåll och kunskapskrav kopplas till frågor som rör samhälls- och arbetsliv.

Förtydligande av vägledning är- individuell och generell karriärvägledning

Utredningen har övervägt olika alternativ för att säkerställa att eleverna verkligen får den vägledning de behöver. Ett sådant alternativ är införandet av en garanterad miniminivå i form av lägsta antal tillfällen per elev för individuell vägledning. En miniminivå skulle visserligen säkra tillgången till just det antal tillfällen men det finns också en risk att miniminivån blir normen och att de elever som är i behov av fler tillfällen inte skulle få det. Utredningen föreslår i stället att regleringen förtydligas och kompletteras så att det framgår vad det är som eleven ska ha tillgång till och vid vilka tillfällen. Den nu gällande regleringen föreskriver att eleverna ska ha **tillgång till personal** med vägledningskompetens efter behov. Utredningen föreslår i stället en rakare skrivning om att eleverna ska ha **tillgång till karriärvägledning**.

Skärpning av kraven på att erbjuda individuell karriärvägledning vid dessa tillfällen

För att ytterligare säkerställa elevers tillgång till individuell karriärvägledning föreslår utredningen att det införs bestämmelser om att individuell karriärvägledning ska erbjudas vid vissa tillfällen och till följande elevgrupper.

- Elever i grundskolan och motsvarande skolformer inför val till gymnasieskolan
- Nyanlända elever som börjar högstadiet i grundskolan eller specialsolan samt på språkinträdning i gymnasieskolan inför upprättandet av den individuella studieplanen.

Tilldelning av tid till generell karriärvägledning i form av framtidsval

Som namn på det nya obligatoriska inslaget föreslår utredningen **framtidsval** som signalerar att kunskapsområdet har ett brett perspektiv och innefattar mer än det som endast rör näringslivet.

I framtidsval bör ingå att ge utrymme för utveckling av kunskaper om arbetsliv, kopplingen mellan utbildning och arbete, tillgång och efterfrågan på arbetsmarknaden, rättslig reglering mm.

Framtidsval ska ses som en form av generell karriärvägledning som ska komplettera övriga former och bidra till att utveckla och bredda elevers kunskaper om samhälls- och arbetsliv inför kommande studie- och yrkesval.

Förtydligande av karriärvägledarens roll och ansvar

Utredningen föreslår att studie- och yrkesvägledare ska benämnas karriärvägledare och att karriärvägledarens uppgifter ska tydliggöras i skollagen.

Många av de studie- och yrkesvägledare som utredningen har mött har lyft vikten av att vägledarens arbetsuppgifter preciseras i författningarna både för att stärka professionen och för att bidra till att vägledningen får tydligare ställning i skolan.

Tilldelning av tid till generell karriärvägledning i form av framtidsval

Utredningen bedömer att en förstärkning av arbetslivskopplingen i kurs- och ämnesplaner inte räcker för att säkra de generella karriärvägledningen. Utredningen föreslår därför att det kombineras med att det införs ett nytt obligatoriskt inslag i utbildningen i grundskolan och grundsärskolan som benämns framtidsval.

Framtidsval föreslås att omfatta 80 timmar på högstadiet med ett nationellt fastställt innehåll uppdelat på tre olika kunskapsområden: val och framtidsplanering, arbetsliv och samhälle samt utbildningsvägar och yrkesområden.

Tilldelning av tid till generell karriärvägledning i form av framtidsval

Utredningen föreslår att Skolverket ska få i uppdrag att ta fram det närmare innehållet. Utredningen föreslår även att elevens val ska minskas med motsvarande omfattning dvs 80 timmar samt att begreppet undervisningstid i grundskolan, grundsärskolan ska innefatta såväl undervisning i ämnen som tid för framtidsval.

Utredningen föreslår att kunskapsområdet införs som en del av utbildningen utan att vara ett nytt ämne eller en del av ett befintligt ämne och att karriärvägledaren bör vara den som ansvarar för genomförandet.

MGB
JH
LM

Kompetensutveckling för karriärvägledare, lärare och rektorer

Utredningen bedömer att det krävs kompetensutvecklande insatser för karriärvägledare, lärare och rektorer

Utredningen föreslår därför att Skolverket och SPSM ska få i uppdrag att ta fram sådana insatser.

Utredningen föreslår även ändringar av examensbeskrivningar för grund – och ämneslärarutbildningar som innebär att krav på kunskaper om ämnesspecifika perspektiv på karriärvägledning i undervisningen införs.

Utredningen konstaterar att styrningen och ledningen av studie- och yrkesvägledningen brister och att det systematiska kvalitetsarbetet sällan innefattar skolans vägledningsverksamhet.

Utökade möjligheter att utbilda sig till karriärvägledare

För att säkra tillgången till utbildade karriärvägledare föreslår utredningen att de lärosäten som idag erbjuder studie- och yrkesvägledarprogrammet ska tillföras medel för att utöka antalet platser på grundnivå.

Tydligare styrning, ledning och samordning

Utredningen föreslår att huvudmannen ska ha en plan för karriärvägledning. Planen ska innehålla en redogörelse för hur elevernas behov av karriärvägledning ska tillgodoses och hur arbetet med karriärvägledningen ska samordnas.

Planen ska vara framåtsyftande.

Arbetet med planen bör ske som en del av det systematiska kvalitetsarbetet och innehålla uppgifter om hur huvudmannen organiserar karriärvägledningen.

Samverkan

Huvudmannens plan för karriärvägledningen föreslår även innehålla en redogörelse för hur samverkan med det omgivande samhället ska ske

Möj
M
M

Digitalt vägledningsstöd

För att stärka tillgången till ett opartiskt, heltäckande och interaktivt digitalt stöd för vägledningsfrågor föreslår utredningen att Skolverket får i uppdrag att se över befintliga digitala verktyg och föreslå hur systemen kan utvecklas och anpassas efter elevernas behov.

Utredningen föreslår att Skolverket har ett särskilt ansvar för att tillhandahålla ett interaktivt digitalt verktyg som stödjer val av studier och yrken anpassat till elever, vårdnadshavare och presumtiva elever.

Frågor kopplat till remissärendet- framtidsväl från SKL

- SKL är i grunden positiv till skarpa förslag som syftar till att ge en förbättrad studie- och yrkesvägledning och ställer sig även positiv till förslaget om Framtidsväl. Förslaget med Framtidsväl är betydligt enklare att genomföra än införandet av ett eget ämne. Dock finns det en hel del frågeställningar att ta hänsyn till.
- Inför formuleringen av vårt remissyttrande vill vi gärna ta del av hur de kommuner som är remissinstanser ställer sig till förslaget.
- Anser er kommun att det är positivt att införa Framtidsväl?
- Anser er kommun att detta förslag är det möjligt att införa med tanke på rådande kompetensförsörjningsbrist?
- Har ni stött på några synpunkter från studie- och yrkesvägledare i kommunen gällande förslaget? Vilka är deras synpunkter?
- Vilka ser ni skulle bli konsekvenserna i er kommun av att ett sådant lagkrav införs?
- Vilka kostnader skulle Framtidsväl innebära för er?
- Är det några andra förslag i betänkandet ni vill kommentera?
- För att vi ska få med era synpunkter som underlag vid vårt remisskrivande vore vi tacksamma om vi kunde få ert svar 8 april.

MSB
JH
MM

Stadshuset, sammanträdesrum Ovalen kl. 08:30-13.30

Plats och tid Se sida 2

Beslutande Se sida 2

Övriga deltagare Jessica Hjelte (S)

Utses att justera

Justeringens plats och tid Stadshuset sammanträdesrum Ovalen, 2019-05-28

Paragrafer 80
Omedelbart justerad

Sekreterare

Mona Öman Blylod
Mona Öman Blylod

Ordförande

Louise Mörk
Louise Mörk (S)

Justerande

Jessica Hjelte
Jessica Hjelte (S) **Anslag/Bevis**
Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag

Organ

Barn- och utbildningsnämnden

Sammanträdesdatum

2019-05-28

Anslags uppsättande

2019-05-29

Anslags nedtagande

2019-06-21

Förvaringsplats för protokollet

Utbildningsförvaltningen

Underskrift/anslaget av

Mona Öman Blylod

Beslutande

Louise Mörk (S) (ordförande)
Ken Åman (S) (vice ordförande)
Jessica Hjelte (S)
Lena Jarblad (S)
Maria Platni (V)
Lisa Karlström (MP)
Malin Stenvall Viksten (M)
Cornelia Johansson (M)
Hans Öhlund (C)
Åke Forslund (SJV)
Eva Åström (SJV)
Massoud Sari Aslani (S) (tjänstgörande ersättare)

Övriga deltagare

Malin Westling (förvaltningschef)
Elisabeth Fjällström (chef för- och grundskola)
Mona Öman Blylod (sekreterare)

Innehållsförteckning	Sid
§ 80 Remiss Framtidsval - karriärvägledning för individ och samhälle (SOU 2019:4)	4

Signatur justerare

Lu JH

Möj

§ 80

Remiss Framtidsval karriärvägledning för individ och samhälle (SOU 20 1 9:4)

Diariernr I 9BUN 137

Beslut

Barn- och utbildningsnämnden beslutar att lämna upprättade yttranden och bilagor till Utbildningsdepartementet, Regeringskansliet.

Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Ärendebeskrivning

På uppdrag av Regeringskansliet har utbildningsdepartementet utsett Piteå kommun som en av de kommuner som har möjlighet att yttra sig som remisskommun med anledning av utredningen om en utvecklad studie- och yrkesvägledning utifrån betänkandet:

Framtidsval- karriärvägledning för individ och samhälle

Syftet med utredningen är att utveckla skolans studie- och vägledning så att elever ges likvärdiga förutsättningar att göra väl övervägda val utifrån goda kunskaper om utbildningsvägar och arbetsliv

Utredningens uppdrag har bestått av två delar

1. Uppföljningssamtal med personer som studerar med studiestartstöd. Innehåll om förslag till ändrade regler som innebär att kommunerna blir ansvariga för att uppföljningssamtal hålls med de personer som studerar med studiestartstöd i syfte att öka dessa personers möjligheter att fullfölja sina studier och etablera sig på arbetsmarknaden.
2. Att ge elever inom skolväsendet möjlighet att göra väl övervägda utbildnings- och yrkesval fattade utifrån goda kunskaper. I uppdraget har det ingått att föreslå åtgärder för att minska betydelsen av kön, social bakgrund och funktionsnedsättning vid utbildnings- och yrkesval.

Centrala utgångspunkter som utredningen har utgått från är att:

- förtydligande vad vägledning är, och att den kan vara både individuell och generell och ska benämnas karriärvägledning

- förtydligande av elevers tillgång till individuell karriärvägledning - tydligare krav på att individuell karriärvägledning ska erbjudas vid vissa tillfällen.

- förstärkning av det generella karriärvägledningsspektivet i olika ämnen

- när det gäller att ge eleverna kunskap och kompetens inför val av framtida utbildnings- och

yrkesverksamhet, föreslår utredningen karriärvägledning.

- studie- och yrkesvägledare bör som följd av det benämnas karriärvägledare.

- förslag om ett nytt obligatoriskt inslag med tilldelad tid benämnt framtidsval ska införas i grundskolan, grundsärskolan och specialsolan.

Signatur justerare

LM JH

MBA

Utdragsbestyrkande -som namn på det nya obligatoriska inslaget föreslår utredningen framtidsval

-utredningen föreslår att huvudmannen ska ha en plan för karriärvägledning

Utredningen föreslår en tilldelning av tid till generell karriärvägledning i form av framtidsval

Framtidsval föreslås omfatta 80 timmar på högstadiet med ett nationellt fastställt innehåll uppdelat på tre olika kunskapsområden: val och framtidsplanering, arbetsliv och samhälle samt utbildningsvägar och yrkesområden.

Utredningen föreslår även att elevens val ska minskas med motsvarande omfattning dvs 80 timmar samt att begreppet undervisningstid i grundskolan, grundsärskolan ska innefatta såväl undervisning i ämnen som tid för framtidsval.

Utredningen föreslår att kunskapsområdet införs som en del av utbildningen utan att vara ett nytt ämne eller en del av ett befintligt ämne och att karriärvägledaren bör vara den som ansvarar för genomförandet.

Elisabeth Fjällström, chef för- och grundskola föredrar remissen och upprättat yttrande.

Remissen är även skickad till kompetensförsörjning, Samhällsbyggnadsnämnden. Vid dagens sammanträde saknas deras yttrande.

Propositionsordning

Ordförande ställer proposition och finner att det bara finns arbetsutskottets förslag vilket blir nämndens beslut.

Expedieras till

Utbildningsdepartementet
Kommunstyrelsen

Beslutsunderlag

Utdrag ur remissen Framtidsval

Svar till SKL på Remissen Framtidsval karriärledning för individ och samhälle från
Utbildningsförvaltningen

Svar till SKL på Remissen Framtidsval karriärledning för individ och samhälle från
Samhällsbyggnadsförvaltningen, kompetensförsörjning

Remissvar Framtidsval

Vuxenutbildningens remissvar karriärvägledning

Framtidsval

Karriärvägledning för individ och samhälle

REMISS (S0U2019:4)

Yttrande från Piteå kommun, Vuxenutbildningen

	Yttrande
10.2	Benämningen studie- och yrkesvägledare ändras till karriärvägledare: Det är bra att den nya rollen definieras och ger ett tydligare uppdrag för studie- och yrkesvägledare. Ordet karriär kan dock uppfattas laddat för medborgare, i och med att karriär kan tolkas som en trappa som man hela tiden ska klättra uppåt på och sträva efter något mer. Ordet passar dock bra i internationella sammanhang och har på senare år blivit ett allt mer vedertaget begrepp även i Sverige.
10.3	Karriärvägledningen: Bra att tydliggöra elevens tillgång till karriärvägledning.
10.4	Krav på karriärvägledarexamen: Idag har alla som är anställda som studie- och yrkesvägledare inom Vuxenutbildningen den formella kompetensen. Vuxenutbildningen har emellanåt haft svårt att rekrytera utbildade studie- och yrkesvägledare pga. konkurrens från andra arbetsgivare men i och med Arbetsförmedlingens kommande omorganisering kan kanske konkurrensen om studie- och yrkesvägledare lätta.
10.5.1	Framtidsval: Bra att Skolverket får i uppdrag att ta fram det närmare innehållet i framtidsval samt att de får i uppdrag att ta fram kompetensutvecklingsinsatser för verksamma karriärvägledare
10.6	Generella och individuella karriärvägledningen: Bra att tydliggöra formerna för den generella vägledningen samt för den individuella karriärvägledningen Det är bra att det tydliggörs att individen ska få tillgång till enskild karriärvägledning i form av uttrycket individuell karriärvägledning. Vuxenutbildningen ser att de enskilda vägledningssamtalen är viktiga för att kunna tillmötesgå de individuella behoven som många gånger är komplexa hos en vuxen individ i det livslånga lärandet.
10.9	Arbetsförmedlingen: Bra om myndigheter emellan kan samverka som gynnar elevernas framtidsval

MOB SA LM

	<p>Viktigt att det finns en väl fungerande Arbetsförmedling på orten som kan samverka. "En väl fungerande samverkan mellan Arbetsförmedlingen och kommunerna lokalt är en viktig del i arbetet för att öka övergångarna från arbetslöshet till reguljär utbildning inom skolväsendet. Arbetsförmedlingen och kommunerna bör verka tillsammans för att individen ska få ta del av en sammanhängande kedja av insatser."</p> <p>Hur denna samverkan ska se ut när de lokala kontoren eventuellt försvinner måste man hitta fungerande lösningar för.</p>
10.10	<p>Ändring av Skolverkets instruktion: Bra om Skolverket kan stödja huvudmännens karriärvägledning</p>
10.11	<p>Kompetensutvecklingsinsatser: Vuxenutbildningen anser att det är bra att man inom framtida lärar- och rektorsutbildningar inkluderar vad den generella karriärvägledningen innebär eftersom det är hela skolans ansvar.</p>
10.12	<p>Utbildning till karriärvägledare: Vuxenutbildningen anser att det är positivt att utöka antalet studieplatser samt att vägledare utan rätt kompetens får möjlighet att vidareutbilda sig. Det är även bra att utbildade karriärvägledare får möjlighet att disputerar för att främja forskning och utveckling inom området.</p>
10.13	<p>Digitala vägledningsverktyg: Bra att tillgodose befintliga digitala verktyg för karriärvägledning med förslag om hur system kan utvecklas och anpassas efter elevernas behov.</p>
12:8 12:10	<p>Vuxenutbildningen bedömer inte att ambitionshöjningen kring studie- och yrkesvägledningen kommer innebära ökade kostnader för Vuxenutbildningen men däremot för grund- och gymnasieskolan. De hypoteser för samhällsbesparing som läggs fram i utredningen bör ses som just hypoteser och kommer inte huvudmännen direkt tillgodo. Därmed bör kostnadstäckning från staten medfölja till kommunerna om förslagen ska vara genomförbara fullt ut.</p>

Postadress	Besöksadress	Telefon	E-post
941 85 PITEÅ	Stadshuset	0911-69 60 00	@pitea.se
Webbadress			
www.pitea.se/kommun			

MÖB JA LM